

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**KESİMCİ (AYAKKABI/SARACİYE)
SEVİYE 3**

REFERANS KODU /18UMS0672-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI / 11.04.2018-30388 (Mükerrer)

Meslek:	KESİMCİ (AYAKKABI/SARACİYE)
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	18UMS0672-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	14.02.2018 Tarih ve 2018/24 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	11.04.2018-30388 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ABRAJ: Deride renk farklılıklarını,

ACİL DURUM PLANI: İş yerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ANA MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzemeyi,

ASORTİ (ASORTLAMA): Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, ayakkabı numarası gibi unsurlara göre sınıflandırılmasını,

AYNA: Sayanın ön üst kısmını oluşturan yüze dikili parçayı,

BİNDİRME: Deri parçalarının dikimi sonrasında dikiş açma işleminin tek tarafa kıvrılarak yapıştırıldığı yeri,

ÇIT/ÇENTİK: Kesilmiş parçaların dikiş birleşimini, ayakkabının iç ve dış parçalarını gösteren işaretleri,

ÇİFTLEME/EŞLEME: Sayanın aynı sağ – sol parçalarının bir araya getirilmesi,

DERİ KALİTE BÖLGELERİ: Derinin yapısı gereği bazı bölgelerin sık bazı bölgelerin gevşek dokulu olması ve bu özelliklerinden dolayı bölgesel kalite farklılıklarını,

DİL: 1. Ayakkabı bağlarının ayağı rahatsız etmesini engelleyen parçayı (bağ altına rastlayan saya parçasını), 2. Bağısız ayakkabıda aynanın üst kısmını,

EĞE (LİMAKİ): Maden, tahta ve benzerinin pürüzlerini düzeltmek için kullanılan, üzeri pürtüklü, sert, ensiz çelik aracı,

FİLETO: Gambayı pekiştirmek üzere ya da aksesuar olarak sayanın arka çatısı üzerine dikilen parçayı,

FİNİSAJ/BİTİM İŞLEMLERİ: Derinin kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

FORT: Ayakkabının topuk kısmında deri ve astar arasına konan sayayı destekleyici/sertleştirici parçayı

GAMBA: Sayanın arka ve yan kısmını oluşturan ve yüz ile birleşen parça veya parçaları,

GÜMÜŞ KALEM: Deride kullanılan silinebilen, gümüş renginde yazan kalemi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

ISTAMPA/KALIP/KESİM KALIBI/ŞABLON: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıbı,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞARETLEME: 1.Deri üzerindeki hataların gümüş kalemle işaretlenmesini, 2. Kesilmiş parçaların dikiş birleşimini gösteren çıt/çentikleri,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MASAT: Bıçak gibi kesici araçları bilemekte kullanılan kayış ya da taşı,

MASKARET (BURUN): Sayada öne gelen uç tarafı,

PRES KESİM BIÇAKLARI: Tek ağızlı ya da çift ağızlı olarak farklı yüksekliklerde pres makinelerinde kullanılan metal bıçakları,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

SAYA PARÇALARI: Yüz, maskaret, gamba, fileto ve dili,

SAYA: Ayakkabının taban hariç üst bölümünü,

TASNİF: Kesilmiş model parçalarının bir araya getirilmesini,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

ÜRETİM PLANI: Ürünün zamanında ve belirtilen özelliklere göre tamamlanması için ilgili bölümlere yönelik hazırlanan planlamayı,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi,

YÜZ: Maskaretli/maskaretsiz, aynalı/aynasız olarak yapılacak ayakkabının ön kısmını oluşturan saya parçasını

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	7
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	21
3.3. Bilgi ve Beceriler	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	20
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	21

1. GİRİŞ

Kesimci (Ayakkabı/Saraciye) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Kesimci (Ayakkabı/Saraciye) (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite gereklilikleri çerçevesinde iş organizasyonu yapan, modeli ve kalıbı inceleyerek kesim türüne göre kesim araçlarını hazırlayan, ana ve yardımcı malzemelerin kesime hazırlık işlemlerini ve elde, preste ve bilgisayarda olmak üzere kesim işlemlerini yapan, kesilen parçaları düzenleyerek son işlemleri yapan ve mesleki gelişime ilişkin faaliyetlerde bulunan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 7532 (Kumaş, deri ve benzeri. Kalıp yapımçıları ve kesimcileri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

15/5/2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik.

2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik.

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

Meslekle ilgili diğer mevzuat bulunmamaktadır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Kesimci (Ayakkabı/Saraciye) (Seviye 3)’nin çalışma alanı yeterli büyüklükte, havalandırılmış, dışarıdan ışık almayan, gün ışığı özellikleri taşıyan aydınlatma ışıkları kullanılan ve işin gereği için eksiksiz teknik malzeme ile donatılmış olmalıdır. Bu alanda çalışanlar görevlerini asorti ve deri kesim kontrol ekibi ile işbirliği içinde yürütmek durumundadır. Kesimci (Ayakkabı/Saraciye) (Seviye 3) çalışma saatleri içerisinde ayakta ve masa başında çalışmaktadır. Çalışma ortamı deri, deri tozu ile tüy ve kıla karşı alerjik ortam oluşturabilir.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler

bertaraf edilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulması ve 17 nci maddesi gereğince İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi alması gerekmektedir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygulamak	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre işveren tarafından sağlanan kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.
				A.1.3	Yaptığı iş ile ilgili tehlike ve risklerin belirlenmesine, risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalarına katkıda bulunur.
				A.1.4	Acil durum, ramak kala olay veya kazayı derhal ilgili personele ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.5	Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürlerini uygular.
				A.1.6	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre işveren tarafından sağlanan kişisel koruyucu donanımları talimatlara uygun olarak kullanır.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde azami ölçüde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların daha az kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
		A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre belirlenen kalite gerekliliklerine uygun üretim yapar.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				A.3.3	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri, işin kalite gerekliliklerine uygun şekilde yapar.
				A.3.4	Kalite konusunda ilgili kişilere rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	Birim yöneticisi ile işi belirlemek	B.1.1	Birim yöneticisinden üretim planını alır.
				B.1.2	Ürün terminine uygun olarak işin teslim tarihini birim yöneticisi ile belirler.
				B.1.3	Teslim tarihine uygun birim yöneticisi ile iş planını yapar.
		B.2	Kesim talimatını incelemek	B.2.1	Kesimi yapılacak ürünün model bilgilerini kesim talimatına göre inceler.
				B.2.2	Kesim talimatına göre keseceği ana ve yardımcı malzemesini inceler.
				B.2.3	Kesim talimatına göre keseceği model adedini ve ölçülerini inceler.
				B.2.4	Kesim talimatına göre, derideki farklılıkları düzeltilmesi için birim yöneticisine iletir.
		B.3	Çalışma ortamını hazırlamak	B.3.1	Çalışma ortamını işe uygun şekilde temizleyerek düzenler.
				B.3.2	Malzeme ve ürünlerin korunması için önlemler alır.
		B.4	Araç, gereç ve ekipman hazırlamak	B.4.1	Kullanılacak araç, gereç ve ekipmanı kesime uygunluğunu tespit eder.
				B.4.2	Kullanılacak araç, gereç ve ekipmanı kesime uygun şekilde hazırlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Modeli incelemek	C.1	Modeli incelemek	C.1.1	Model üzerindeki parça, yer ve sayılarını model ayakkabı/saraciyeye göre inceler.
				C.1.2	Kesim yapacağı model ile ilgili kritik parçaları tespit eder.
				C.1.3	Tespit ettiği farklılıkları birim yöneticisine bildirir.
		C.2	Model çizimini incelemek	C.2.1	Model çizimini model ile karşılaştırır.
				C.2.2	Tespit ettiği farklılıkları birim yöneticisine bildirir.
		C.3	Istampa/kalıbı incelemek	C.3.1	Istampa/kalıpları model ile karşılaştırır.
				C.3.2	Ayakkabıda modele göre ıstampa/kalıpların (yüz, gamba, fileto, ayna, fort ve maskarat gibi) birbirine uyumunu inceler.
				C.3.3	Saraciyede modele göre kalıplarının (ön, arka, sap ve omuz askısı gibi) birbirine uyumunu inceler.
				C.3.4	Ayakkabıda ıstampa/kalıpların numara serilerini kesim talimatına göre inceler.
				C.3.5	Ayakkabıda ıstampa iç ve dış işaret ve yazılarını model çizimine göre inceler.
C.3.6	Saraciye kalıpları üzerindeki yazı ve işaretleri model çizimine göre inceler.				
C.3.7	Hatalı ıstampa/kalıpları birim yöneticisine bildirir.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kesim araçlarını hazırlamak	D.1	Elle deri kesim aracını hazırlamak	D.1.1	Ürün özelliğine uygun saya kesim bıçağını belirler.
				D.1.2	Kesim sırasında kullanacağı yardımcı malzemeleri (masat, ege gibi) hazırlar.
				D.1.3	Kesim bıçağının kesime uygunluğunu kontrol ederek kullanıma hazır hale getirir.
		D.2	Pres kesim aracını hazırlamak	D.2.1	Saya kesimine uygun pres makinesini belirler.
				D.2.2	Modele göre kullanılacak malzemeye uygun pres makinesini belirler.
				D.2.3	Kullanacağı prese uygun bıçakları seçerek kullanıma hazırlar.
				D.2.4	Malzeme cinsi ve kesim bıçağı kalınlığına uygun basınç ayarı yapar.
				D.2.5	Kesim presini test etmek için numune parça üzerinde kesim yapar.
		D.3	Bilgisayarlı kesim aracını hazırlamak	D.3.1	Bilgisayarlı kesim aracının bağlantılarının aktifliğini kontrol eder.
				D.3.2	Bilgisayarlı kesim aracını çalıştırarak makine ayarlarının kesime uygunluğunu kontrol eder.
				D.3.3	Kullanılacak kesici aparatların yerlerine ve kesime uygunluğunu kontrol eder.
				D.3.4	Bilgisayarlı kesim aracını test etmek için numune parça üzerinde kesim yapar.
		D.4	Hata ve eksiklikleri tespit etmek	D.4.1	Kesim araçlarında hata ve eksikleri tespit eder.
				D.4.2	Tespit ettiği hata ve eksiklikleri yöneticisine bildirerek düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Kesime hazırlık işlemleri yapmak (devamı var)	E.1	Ana malzemeyi (deri/suni deri/kürk/tekstil) incelemek	E.1.1	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) modele uygunluğunu inceler.
				E.1.2	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) kesim talimatında belirtilen ölçüde olup olmadığını inceler.
				E.1.3	Kesim talimatına göre rengi onaylı ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) olup olmadığını inceler.
				E.1.4	Kesim talimatına göre finisajı onaylı ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) olup olmadığını inceler.
				E.1.5	Ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) kalınlığının modele uygunluğunu inceler.
				E.1.6	Uygun olmayan malzemeyi (deri/suni deri/kürk/tekstil) birim yöneticisine bildirir.
		E.2	Yardımcı malzemeyi incelemek	E.2.1	Yardımcı malzemenin modele uygunluğunu inceler.
				E.2.2	Yardımcı malzemenin üretime uygun miktarda olup olmadığını inceler.
				E.2.3	Yardımcı malzemenin kalınlığının modele uygunluğunu inceler.
				E.2.4	Uygun olmayan yardımcı malzemeyi birim yöneticisine bildirir.
		E.3	Hataları işaretlemek	E.3.1	Deri üzerinde cilt hataları olup olmadığını inceler.
				E.3.2	Deri dışı malzemede üretim hatası ve deformasyon olup olmadığını inceler.
				E.3.3	Deri üzerindeki hataları gümüş kalem ile deri dışı malzemeleri çizgi taşı ile işaretler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Kesime hazırlık işlemleri yapmak	E.4	Ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) üzerine ıstampa/kalıp yerleştirmek	E.4.1	Ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) üzerine ıstampa/kalıp yerleşimini minimum fire verecek şekilde tespit eder.
				E.4.2	Öncelikli kesim ıstampa/kalıplarını (yüz, maskaret, ayna gibi) belirler.
				E.4.3	Saya ıstampa/kalıp parçalarını ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) kalite bölgelerine uygun şekilde yerleştirir.
				E.4.4	Istampa/kalıp parçalarını esneme yönüne uygun yerleştirir.
				E.4.5	Ana malzeme (deri/suni deri/kürk/tekstil) üzerindeki hataları ve abrajı dikkate alarak ıstampa/kalıplarını yerleştirir.
				E.4.6	Saraciye kalıplarını abraja dikkat ederek yerleştirir.
				E.4.7	Bir çift sayayı oluşturan yüz, fileto ve gamba gibi parçaları abraja dikkat ederek yerleştirir.
				E.4.8	Küçük ıstampa/kalıpları bakiye parçalar üzerine yerleştirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Kesim yapmak (devamı var)	F.1	Elde deri kesimi yapmak	F.1.1	Yerleştirdiği ıstampa/kalıpları modele göre öncelikli parçalardan başlayarak keser.
				F.1.2	Modeli oluşturacak parçalara göre ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) uygun bölgelerinden, uygun kesimleri yapar.
				F.1.3	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) esneme yönüne dikkat ederek kesim yapar.
				F.1.4	Model parçalarını kesim talimatına uygun kalitede elde keser.
		F.2	Elde deri kesimde işaretleme yapmak	F.2.1	Kesilmiş parçalar üzerine ıstampa/kalıpta belirtilen yerlere işaretleme yapar.
				F.2.2	Model parçalarına uygun şekilde işaretleme yapar.
				F.2.3	Modele göre bindirme, kıvrırma, bağcık delikleri gibi yerleri işaretler.
				F.2.4	Saya parçalarının sağ-sol işaretlemesini çentik açarak yapar.
				F.2.5	Saya numaralarını kesilmiş parçalar üzerine yazar.
		F.3	Araçlama yapmak	F.3.1	Modele göre araçlama yapılacak parçayı belirler.
				F.3.2	Belirlenen parçaya uygun araçlama işlemi yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Kesim yapmak (devamı var)	F.4	Preste kesim yapmak	F.4.1	Kesilecek saya malzemesine uygun pres kesim tekniğini belirler.
				F.4.2	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) ve deri dışı malzemenin kırıxmamasına dikkat ederek pres tablası üzerine yerleştirilir.
				F.4.3	Pres tablası üzerine deriyi tek kat, deri dışı malzemeyi çok katlı yerleştirir.
				F.4.4	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) esneme yönüne, kalite bölgelerine ve ekonomik kullanmaya dikkat ederek bıçağı yerleştirir.
				F.4.5	Ana malzemenin (deri/suni deri/kürk/tekstil) uygun bölgelerinden uygun bıçakla kesim yapar.
				F.4.6	Modelin öncelikli ve büyük ebatlı parçalarından başlayarak pres kesim yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Kesim yapmak	F.5	Bilgisayarda kesim yapmak	F.5.1	Kesim programına kesim bilgilerini girer.
				F.5.2	Malzemeyi bilgisayarlı kesim masasına esneme yönüne dikkat ederek yerleştirir.
				F.5.3	Malzemeyi bilgisayarlı kesim masasına kırışmamasına dikkat ederek yerleştirir.
				F.5.4	Malzemeyi bilgisayarlı kesim masasına deriyi tek kat, deri dışı malzemeyi çok katlı yerleştirir.
				F.5.5	Kesim sırasında malzemenin kaymaması için vakum makinesini uygun değerle çalıştırır.
				F.5.6	Bilgisayar ortamında ıstampa/kalıp yerleşimini ana malzemenin (deri) kalite bölgelerine dikkat ederek yapar.
				F.5.7	Bilgisayar ortamında kalıp yerleşimini deri dışı malzemenin (suni deri/tekstil) yüzey kalitesine dikkat ederek yapar.
				F.5.8	Bilgisayar ortamında ıstampa/kalıp yerleşimini malzemenin esneme yönüne dikkat ederek yapar.
				F.5.9	Bilgisayar kesim programına uygun kesim komutunu verir.
				F.5.10	Model parçalarını kesim talimatına uygun kalitede bilgisayarda keser.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Kesilen parçaları düzenlemek	G.1	Kesilen model parçalarını kontrol etmek	G.1.1	Modele göre eksik parça olup olmadığını kontrol eder.
				G.1.2	Kesilmiş ürün parçalarında kenar düzgünlüğünü kontrol eder.
				G.1.3	Saya parçaları üzerinde işaretlemelerin yapılıp yapılmadığı kontrol eder.
				G.1.4	Bir sayayı oluşturan parçalarda renk, desen, esneme yönü gibi kontrolleri yapar.
				G.1.5	Bir çift saya arasındaki renk, desen, esneme yönü gibi kontrolleri yapar.
				G.1.6	Tespit ettiği farklılıkları birim yöneticisine bildirir.
		G.2	Tasnif yapmak	G.2.1	Kesim ve işaretlemesi tamamlanan saya parçalarını sayar.
				G.2.2	Saya parçalarını numara serilerine göre üst üste dizer.
				G.2.3	Sayanın sağ-sol parçalarını çiftler.
				G.2.4	Çiftlediği/eşlediği parçaları bir araya getirerek sayayı gruplar.
		G.3	Kesilmiş işi teslim etmek	G.3.1	Model özelliğine göre grupladığı saya parçalarını ilgili kişiye teslim eder.
				G.3.2	Birim yöneticisine işi teslim ettiğinin bilgisini verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Son işlemleri yapmak	H.1	Kesim araçlarını düzenlemek	H.1.1	Kesim bıçağında herhangi bir bozulma olup olmadığını kontrol eder.
				H.1.2	Kesim presinde ve pres bıçaklarında herhangi bir bozulma olup olmadığını kontrol eder.
				H.1.3	Bilgisayarlı kesim aracında herhangi bir bozulma olup olmadığını kontrol eder.
				H.1.4	Kesim araçlarında tespit ettiği eksiklikleri birim yöneticisine bildirerek düzeltilmesini sağlar.
				H.1.5	Kontrol edilen kesim araçlarını bir sonraki kullanıma uygun şekilde düzenler.
		H.2	Artan saya malzemelerini teslim etmek	H.2.1	Kesim sonrası artan malzemeyi bir araya getirir.
				H.2.2	Düzenlediği malzemeleri ilgili kişiye teslim eder.
		H.3	Saya ıstampa/kalıplarını teslim etmek	H.3.1	Kesimi biten model ıstampa/kalıplarının tüm parçalarını bir araya getirir.
				H.3.2	Grupladığı model ıstampa/kalıplarını birim yöneticisine teslim eder.
		H.4	Kesim raporu düzenlemek	H.4.1	Teslim ettiği kesimlerin bilgisini yazılı olarak düzenler.
				H.4.2	Hazırladığı raporu birim yöneticisine teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	I.1	Bireysel mesleki gelişimi hakkında çalışmalar yapmak	I.1.1	Meslekle ilgili malzeme, araç, gereç ve ekipmandaki teknolojik gelişmeleri takip eder.
				I.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				I.1.3	Meslekle ilgili fuar, sergi, seminer ve benzeri organizasyonlara katılır.
				I.1.4	Mesleği ile ilgili gelişmeleri, yürüttüğü işlemlerde uygular.
				I.1.5	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini amirine bildirir.
		I.2	Birlikte çalıştığı kişilerin mesleki gelişimine katkı sağlamak	I.2.1	İşe yeni başlayan meslektaşlarına yapılacak işlere ilişkin bilgi ve deneyimlerini aktarır.
				I.2.2	Ekip arkadaşlarına edindiği yeni bilgi ve deneyimlerini paylaşır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Ağırlıklar (demir, mermer ve benzeri)
2. Ana malzeme (deri/ suni deri/kürk/tekstil)
3. Bilgisayarlı kesim makinesi
4. Çizgi taşı
5. Deri hariç malzeme çeşitleri (imitasyon, tekstil ve benzeri)
6. Ege çeşitleri
7. Gümüş kalem
8. Istamp/kalıp/kesim kalıpları/şablon
9. Kesim altlıkları (cam ve benzeri)
10. Kesim bıçakları (ayakkabı/saraciyeye uygun)
11. Kesim masası
12. Kırtasiye malzemeleri
13. Kişisel koruyucu donanım
14. Masat
15. Pres kesim bıçağı çeşitleri
16. Pres kesim makinesi çeşitleri
17. Pres kesim tablası

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürleri bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Artıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
4. Asorti bilgisi
5. Ayakkabı malzeme bilgisi
6. Ayakkabı terim bilgisi
7. Çalışma ortamındaki tehlike işaretleri bilgisi
8. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
9. Deri çeşitleri bilgisi
10. Deri esneme yönü bilgisi
11. Deri hariç diğer malzeme çeşitleri (imitasyon, tekstil ve benzeri) bilgisi
12. Deri hariç diğer malzeme esneme yönü bilgisi
13. Deri hariç diğer malzeme kullanım bilgi ve becerisi
14. Deri kalite bölgeleri bilgisi
15. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
16. Ekip içinde çalışma becerisi
17. El becerisi
18. El-göz koordinasyon becerisi
19. Görevi ile ilgili teknolojik yenilikleri araştırma becerisi
20. Görsel algı becerisi
21. İş yeri çalışma prosedürleri bilgisi
22. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi

23. Kayıt tutma ve raporlama becerisi
24. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
25. Problem çözme becerisi
26. Renk bilgisi
27. Renkleri ayırt etme becerisi
28. Saya esneme yönü bilgisi
29. Saya malzemeleri kesim araçları bilgisi
30. Saya malzemeleri kesim bilgi ve becerisi
31. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
32. Tasnif bilgi ve becerisi
33. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
34. Temel düzeyde ayakkabı yapım bilgisi
35. Temel düzeyde ıstampa/kalıp bilgisi
36. Temel düzeyde kalite kontrol bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Deri kalite bölgelerini tanımak
8. Ekip içerisinde uyumlu çalışmak
9. Deriyi ekonomik şekilde kullanmak
10. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
11. Güvenli çalışma şartlarına uymak
12. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
13. İş yerinde doğru kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
14. İş yerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Kesim araçlarını dikkatlice hazırlamak ve kullanmak
17. Mesleğindeki teknolojik değişiklikleri takip etmek
18. Öğrenmeye açık olmak ve öğrendiklerini etkili şekilde aktarmak
19. Süreç ve ürün kalitesine özen göstermek
20. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
21. Temizlik, düzen ve iş yeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Kesimci (Ayakkabı/Saraciye) (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan/Güncelleyen Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Erbil CİHANGİR, İTKİB - Mesleki Yeterlilik Organizasyon Geliştirme Direktörü

Hüsniye GÖKART, İTKİB - Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Müdürü

Özlay BÜLBÜL, İTKİB - Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Analisti

Fatma ÇARDAK, İTKİB-Mesleki Yeterlilik Meslek/Sektör Danışmanı

Neriman EKİNCİ, İTKİB Meslek Standardı ve Mesleki Yeterlilik Hazırlama Uzmanı/Deri/
Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Uzmanı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Ali KARCİER, TASEV Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi - Eğitim Koordinatörü

Erdoğan DEMİR, TASEV Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi - Kesim/Dikim Eğitmeni

Yusuf KOÇ, TASEV Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi - Ayakkabı Teknolojisi Atölye şefi

Mustafa UYAR, TASEV Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi - Ayakkabı Teknolojisi Alan şefi

Gencay EKİNCİ, Pati Ayakkabıcılık San. ve Tic. Ltd. Şti. - Kesimhane Sorumlusu

Ertuğrul KARAKAYA, BETA Ayakkabı San. ve Tic. A.Ş.- Üretim Sorumlusu

Erdoğan DEMİR, SERKA Ayakkabı San. ve Tic. Ltd. Şti. - Kesim/Dikim Eğitmeni

Feridun KATEŞÇİ, SERKA Ayakkabı San. ve Tic. Ltd. Şti. - Kesimci Ustabaşı

İlker SÜREK, İNCİ Deri Mamulleri San ve Tic. A.Ş.- Genel Müdürü

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ, Başkan (Yükseköğretim Kurulu)

Leyla ÖZDEMİR, Başkan Vekili (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Esra AKBAŞ, Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)

Nesrin AKGÜN, Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)

Gökçe ÇAKAR, Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

Mahmut ARIKAN, Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Yılmaz UÇAR, Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları
Konfederasyonu)

Pınar ÖZCAN, Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Tamer TOK,

Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)

Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,

Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Halil Ergün İŞERİ,

Üye (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonu)

Neşet ERDOĞAN,

Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

4. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN,

Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Temsilcisi)

Prof. Dr. Muzaffer ELMAS,

Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Temsilcisi)

Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU,

Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)

Bendevi PALANDÖKEN,

Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)

Dr. Osman YILDIZ,

Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları
Temsilcisi)

Celal KOLOĞLU,

Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu
Temsilcisi)